

Бих могла да започна с посочване на двете водещи единици в системата на образованието и развитието на знанията и креативността на подрастващите - Учител и Ученик. Те са дейните участници в учебния процес и основните обитатели на класната стая, която, както изтъкват авторите Good&Brophy в своята книга "Поглеждайки в класните стаи", представят наблюдения си на база отношения: учител-ученик-класна стая, описващи периода 80-те години на миналия век върху англо-американския метод за провеждане на един учебен час, "класните стаи не са само място, където се усвояват учебните предмети"; "те също така са място, в което се учат на самоувереност и самооценка" учениците. Класификацията на учителя и ученика бих могла да ги изразя и по следния начин: учителят е „отворената книга, материалът- източник на знание“, който е поел нелеката задача да успее да предаде своите познания и умения по дадена наука на учениците си. Според Коменски, бащата на дидактиката, учителят е изкуствовед, който трябва умело да си борави с изкуството на преподаването, да „може“, да е в състояние да научи целия клас ученици на всичко, което му е известно по темата, да може да покаже компетентност и добро боравене с материала, своето "можене" пред тях, да им служи за един добър пример. В класическия вариант на фронталното обучение учителят е главното действащо лице. Тази представа има своите корени от Античността и е приложима и в наши дни. Lorenz (1988, стр.3) е един от тези изследователи, които ни представят описателно дефиниране на типа фронтално обучение, излагайки стъпките на учителя при избор и начин на провеждане на учебния час и методите, които ползва.

Ролята на учителя може би е най-тежка, защото обществото очаква от него да създаде от всяко едно дете подготвен и успешно реализиращ се кадър, да успее да „спечели“ с умело представяне на учебния материал своите ученици, да бъде посредник на знанието

. Разбираемо е, че с напредъка на времето и развитието на технологиите и респективно променящите се интереси на новото поколение, той - учителят трябва да бъде много гъвкав в различни, извънредни и „незаучени“ от самия него, ситуации, да успее да направи правилна преценка, затова как да „действа“ в новосъздадената среда, каква да е реакцията му според ситуацията, в която е попаднал, да умее да се превъплещава в ролята на психолог, който да разбира децата-да разпознава техните сигнали напр.: да наблюдава как върви работата в час, , емоционалното им състояние, да умее да ги напътства, да разбира нуждите им и да ги насърчава, когато е нужно, да ги поощрява за напредъка им, да владее „умението“ да започва и да завършва часа с правилния такт, но също така не трябва да се подценява намесата на ученици в протичане на часа по следния начин, описан в книгата на Muehlhausen (1989, стр.67) :

- Отклонения и нарушения на официалния ред; Неадекватно или погрешно участие; Настоятелни, но досадни молби; Тематични отклонения.

Дидактическото структуриране на един учебен час обхваща според Muehl Hausen три равнища на планиране: набелязване на най-общата последователност на стъпките на учителя, набелязване на тактики за използване на конструктивните предложения на учениците и проявяване на интерес и разбиране към нарушенията.

Пред учителя стои отворен въпросът за избора му на похват, по който ще проведе урока в рамките на отреденото в училищната програма по предмета му време и как да поднесе и предаде своите знания на учениците си, така че да успее да ги заинтригува чрез въпроси, напътствия, кратки коментари, задачи и представяне на примери или насочена по-самостоятелна работа с един или друг от тях, подбуждайки ги към това да търсят вече „познатото“ от предходния час в „новоподнесеното“ като информация. Ето защо бих могла да определя ролята и мястото на учителя в образователната система като кординатор и „продуцент“ на учебния процес, използвайки няколко начина за организиране на обучението: фронтално, групово и индивидуално. Разликата между тези три вида обу-

чение ще се търси по отношение на ролята: на учителя, на ученика и продукта от ученето: академичните учебни постижения (знания), които учениците са усвоили и благодарение на които те са компетентни по дадени въпроси.

Организацията на обучението се състои от три водещи компонента т.нар. „процес-продукт-парадигма“. Те въз основа на изследванията на Brophy, Gage, Doyle и др. Процес- продукт парадигмата за разлика от продукт-парадигмата е насочена към изследване на „ефективния учител“ и условията, при които той успява да доведе учениците си до някакъв социално значим модел за успех. В продукт-парадигмата важен е методът сам по себе си и връзката му с другите методи.

Фронталното обучение е най-широко разпространеният вид организация на педагогическото взаимодействие, насочено към формиране на социалното „Аз“. Систематизирането на научни знания, подредбата им учебните програми и учебници определя целите на учителите и учениците. Цели се усъвършенстване на личността на младия човек в естетически, социален, етически и прагматичен план. Друга особеност на това обучение е силно подчертаната роля, върху която се набляга, тази на учителя- посредник на знанието и тази на ученика- рецептивна, поради факта, той-ученикът може да бъде силно заинтригуван или незаинтересован към учебния материал, което впоследствие желание или нежелание ще се отрази в

прилагането на знания в практиката. Този структурно-динамичен модел на действията на учителя и учениците е направен от Voensch (1989, стр.3) и е известен като педагогическо взаимодействие във фронталното обучение, разкриващ и ритмичната му структура, състояща се от три основни компонента: въпрос, отговор, преценка и разговор като тяхна производна. От друга страна, мотивирането на учениците за повече участие и поддържане на интереса им е голямо препятствие в учебния час пр.: еднообразие и скука при схемата въпрос-отговор.

Трите основни фази на фронталното обучение-**вработване**(мотивиращи техники за възбуждане на интерес към учебното съдържание: текст с пропуснати думи, картини)-**преработване**
(на информация от незнаещ/неразбиращ/неможещ към знаещ/разбиращ/можещ ученик)-**приложение**
(от изпълнение по необходимост към изпълнение поради удоволствие) са различни методи за мотивиране на учениците подобряването на работната им среда.

Като заключение бих могла да цитирам думите на моя учителка г-жа Х.Тонева по немски език в гр.Хасково, за която мога да добавя, че е горд представител на призванието УЧИТЕЛ, а не на професията Учител - "Да си учител е призвание, човек се ражда учител и никое висше учебно заведение не може да ти вдъхне любов към преподаването, ако не го носиш вътре в себе си и не се стараеш да го развиваш, ако това чувство не е подплатено с любов към вас-децата. На тези, които ще поемат по тези пътеки, ще кажа, имайте търпение към тях и те ще ви се отблагодарят."